

De to eksperter, vi havde, har ikke kunnet påvise, at man nogen sinde tidligere har fortolket sproget som en del af det, der står i grundloven.

Formanden:

Vil statsministeren svare? Nej. Så er det hr. Niels Helveg Petersen for en kort bemærkning til statsministeren.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg har bedt om ordet for at sige, at det for det første er med stor glæde, Det Radikale Venstre medvirker til at gennemføre dette lovforslag, som jeg synes er et rigtig godt lovforslag, som man er blevet enig om mellem Danmark og Færøerne.

Dernæst vil jeg gøre den samme bemærkning som fru Line Barfod, at det i Selvstyrekommissionen i Grønland er fremkommet, bl.a. ved et indlæg fra professor Henrik Zahle, at han problematiserer den opfattelse af sproget og statsforfatningsrettens sammenhæng, som der er blevet givet udtryk for her. Jeg må sige til statsministeren, at i Selvstyrekommissionen fortsætter denne debat, og næste gang på grundlag af et skriftligt indlæg fra professor Henrik Zahle. Så dette spørgsmål om den rette forståelse af grundloven er ikke færdiggjort med behandlingen her i dag.

Det er derimod ikke en strid om, hvorvidt en grønlandsksproget grønlander skal kunne henvende sig til myndighederne i Danmark på sit sprog. Selvfølgelig skal vedkommende kunne det. Det er heller ikke et spørgsmål om, at en dansker ikke skal kunne henvende sig til grønlandske myndigheder på sit eget sprog. Det er ikke det, der sådan set er striden, men det er sammenhængen mellem det danske sprog og statsforfatningsretten, som er til debat.

Formanden:

Så går vi til anden runde.

Kl. 11.25

Høgne Hoydal (TF):

Vi får de samme gentagelser om forholdene mellem Færøerne og Danmark, og som statsministeren ved, er jeg dybt uenig i den udlægning af forholdene. Det er den ene ting.

Det, som jeg har sagt, som jeg synes er det mest ufrugtbare ved diskussionen, er det her florumvundne med, at man gør, som færingerne selv vil osv. Det er jo simpelt hen ikke rigtigt. Ret

beset har vi i dag på Færøerne et flertal i det færøske Lagting, der ønsker fuld selvstændighed. Jeg repræsenterer selv det største parti på Færøerne, som ønsker fuld selvstændighed. Hvis man spurgte det færøske folk, ville det garanteret også ønske fuld selvstændighed.

Da vi sidst var hernede i Danmark for at få det igangsat, var det ikke noget med, at man lod færingerne bestemme selv. Der var det jo både med pisk og gulerod, at man sagde: I skal hellere blive i det danske rigsfællesskab. Så det der med, at det er et frit valg, vil jeg gerne på det skarpeste tilbagevise.

Statsministeren siger også ærligt, og det er jeg glad for, at han ønsker, at Færøerne bliver i dette såkaldte rigsfællesskab, og lægger det ud, som om de færøske selvstændighedsbestræbelser er et ønske om at slække eller svække forbindelser. Det er også en misforståelse. Vi vil gerne have stærke forbindelser til Danmark. Det eneste, vi ønsker, er, at det er på et ligeværdigt grundlag og ikke under den ordening, som her gentages, med, at det er den danske regering, der skal sige, hvilket sprog der skal være gældende på Færøerne.

Det er jo en ældgammel tankegang, for selvfølgelig er færøske myndigheder da klart i stand til at gøre det selv og har ikke noget ønske om at vende sig imod dansk sprog eller noget andet. Så det er igen udtryk for en holdning, hvor det jo ikke er rigtigt, at man har fuld respekt for det færøske folks selvbestemmelsesret.

Hvis det var rigtigt, at man byggede det her forhold på folkeretten, på folkenes selvbestemmelsesret, ville den rigtige ordening, som vi appellerer til kommer, være, at Færøerne og Danmark satte sig ned og lavede en folkeretlig aftale om vejen til Færøernes selvstændighed, og hvordan man overgår til det, og at den aftale blev lagt ud til folkeafstemning i Færøerne. Det var den gamle koalition på Færøernes plan. Men den gik jo ikke, fordi der ikke blev enighed om nogen praktiske spørgsmål, ikke mindst de økonomiske og andre ting i sammenhængen.

Nu siger man så, at nu lytter man til det færøske folk, for nu vil det have noget, som i virkeligheden er det samme som det, statsministeren åbenbart ønsker, nemlig en slags moderniseret rigsfællesskab.

Jeg spørger igen: Hvad nyt er der egentlig i den her lovgivning? Den grønlandske hjemmestyrelse fra 1979 siger, at Grønland efter forhandling kan overtage alting, som ikke berører rigsheden. Det er præcis det samme, der står i